

EUROPA-PARLAMENTET

2014 - 2019

Udvalget for Andragender

2014/2239(INI)

13.5.2015

UDTALELSE

fra Udvalget for Andragender

til Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed

om opfølgning på det europæiske borgerinitiativ om retten til vand
("Right2Water")
(2014/2239(INI))

Ordfører for udtalelse: Margrete Auken

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget for Andragender opfordrer Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. mener ikke, at Kommissionens opfølgning på det europæiske borgerinitiativ Right2Water (R2W), som foreslået i meddelelsen, lever op til borgernes forventninger om konkrete foranstaltninger og lovgivningsforslag, idet Kommissionen allerede havde bekendtgjort, at den ville øge indsatsen for at sikre en fuldstændig gennemførelse af EU's vandlovgivning i medlemsstaterne og genoverveje drikkevandsdirektivet samt foreslå ændringer hertil; håber, at Kommissionen og næstformanden med ansvar for bæredygtighed vil give et klart politisk tilsagn om at foretage det fornødne på baggrund af de betænkeligheder, som er kommet til udtryk i dette europæiske borgerinitiativ;
2. anerkender retten til vand og sanitet som en grundlæggende international menneskerettighed, som det blev bekræftet i FN's generalforsamlings resolution nr. 64/292; mener, at retten til vand skal sikre alle tilstrækkeligt, sikkert, acceptabelt, fysisk tilgængeligt og økonomisk overkommeligt vand til personlig brug og husholdningsbrug på en retfærdig og ligelig måde; opfordrer Kommissionen til at bidrage til foranstaltninger, der har til formål at virkeliggøre de bæredygtige udviklingsmål og 2015-udviklingsmålene for perioden efter 2015, herunder respekten for retten til vand;
3. henviser til Udvalget for Andragenders ønske om at lade andragere komme til orde i spørgsmål om grundlæggende rettigheder, og minder om, at initiativtagerne til R2W-borgerinitiativet har givet udtryk for støtte til at erklære vand en menneskeret, der er sikret på EU-plan;
4. understreger, at Kommissionens påståede neutralitet med hensyn til ejendomsretten over og forvaltning af vand er i strid med de privatiseringsprogrammer, som trojkaen har påtvunget visse medlemsstater;
5. opfordrer Kommissionen til at opføre vand på dagsordenen for forandring sammen med bæredygtigt landbrug;
6. understreger, at et europæisk borgerinitiativ er det eneste redskab i deltagelsesdemokratiet, som gør det muligt for EU-borgerne at komme til orde i lovgivningsprocessen, og at et gyldigt og relevant europæisk borgerinitiativ i princippet bør føre til et nyt lovforslag fra Kommissionen, som opfylder de krav, der er indeholdt i det europæiske borgerinitiativ, i det mindste når Kommissionen har forpligtet sig til at fremsætte et sådant, som det er tilfældet med det europæiske borgerinitiativ R2W; understreger, at Kommissionen i de to måneder, som dens analysefase varer, bør sikre den størst mulige gennemsigtighed, at Kommissionen bør yde hensigtsmæssig juridisk bistand og rådgivning til et godkendt europæisk borgerinitiativ, og at initiativtagerne og støtterne bør holdes orienteret og ajourført gennem hele proceduren for behandlingen af det europæiske borgerinitiativ;
7. understreger, at det kan være ødelæggende for EU-borgernes tillid til det europæiske

borgerinitiativ som et demokratisk redskab, hvis der ikke reageres korrekt på det første vellykkede europæiske borgerinitiativ;

8. kræver, at Kommissionen gennemfører forordningen om borgerinitiativer på en effektiv måde og fortsætter med at fjerne alle administrative hindringer, som borgerne møder, når de indgiver og støtter et europæisk borgerinitiativ, og opfordrer den til at overveje at indføre en fælles registreringsordning for europæiske borgerinitiativer i alle medlemsstater;
9. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaternes indsats for at anlægge og forbedre infrastruktur, som sikrer adgang til vandings-, kloak- og drikkevandsforsyningstjenester;
10. mener, at der bør gøres mere for at forbedre kvaliteten og mængden af information til borgerne om vandkvalitet og vandforsyning; understreger, at Kommissionens reaktion på det europæiske borgerinitiativ R2W er utilfredsstillende; anmoder Kommissionen om i forbindelse med dette specifikke borgerinitiativ at gennemføre en seriøs oplysningskampagne om de foranstaltninger, der allerede er truffet på vandområdet, og om, hvordan disse foranstaltninger kan bidrage til virkeliggørelsen af målene med borgerinitiativet R2W;
11. minder medlemsstaterne om deres forpligtelse til at gennemføre EU-lovgivningen; opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre EU's drikkevandsdirektiv og al tilknyttet lovgivning i fuld udstrækning; minder om, at de bør fastlægge deres udgiftsprioritering og i fuld udstrækning udnytte de muligheder for at få økonomisk støtte fra EU inden for vandsektoren, der findes i den nye finansielle programmeringsperiode (2014-2020), navnlig gennem prioriterede investeringer, der specifikt vedrører vandforvaltning;
12. minder om, at medlemsstaterne har pligt til at sikre, at retten til vand og sanitet kan udøves på en retfærdig måde uden forskelsbehandling; påpeger, at medlemsstaterne har pligt til at sikre, at alle, som har behov for det, har adgang til vand af høj kvalitet til en overkommelig pris og til at sikre, vandværkerne leverer sikkert drikkevand og bedre sanitet; opfordrer medlemsstaterne til at vedtage den nødvendige lovgivning og udforme og gennemføre konkrete programmer, som der afsættes de nødvendige bevillinger til, og hvis gennemførelse underkastes den nødvendige kontrol; mener, at medlemsstaterne i særlig grad skal have opmærksomheden rettet mod sårbare grupper i samfundet, som f.eks. personer i lavindkomstråder eller geografiske områder med omfattende fattigdom; opfordrer Kommissionen til at udpege områder, hvor vandmangel er et aktuelt eller potentiel problem, og til at hjælpe de pågældende medlemsstater, regioner og områder, navnlig landområder og fattige byområder, med at finde en endelig løsning på dette problem;
13. erkender, at medlemsstaterne i overensstemmelse med nærhedsprincippet har ret til at vælge forskellige vandforsyningsordninger; fastholder, at vand ikke bør være en kilde til illegitim profit for offentlige eller private vandværker; opfordrer til øget gennemsigtighed og mere information om vandforvaltnings- og -prissætningssystemer i medlemsstaterne;
14. minder om forpligtelsen til at garantere adgang til domstolsprøvelse og oplysninger på miljøområdet samt offentlig deltagelse i beslutningsprocesser som fastsat i Århuskonventionen; opfordrer derfor Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og deres

regionale og lokale myndigheder til at overholde de principper og rettigheder, der er nedfældet i Århuskonventionen; minder om, at det er afgørende for at sikre den størst mulige inddragelse af borgerne i beslutningsprocessen, at de er klar over deres grundlæggende rettigheder; opfordrer derfor Kommissionen til proaktivt at iværksætte en kampagne for at informere EU-borgerne om de resultater, der er opnået i forbindelse med Århus-konventionen for så vidt angår gennemsigtighed, og de effektive redskaber, der allerede er til rådighed, samt at overholde de bestemmelser, der vedrører EU-institutionerne; opfordrer Kommissionen til at udvikle kriterier for gennemsigtighed, ansvarlighed og medvirken med henblik på at forbedre vandforsyningstjenesterne og deres bæredygtighed og omkostningseffektivitet;

15. minder om, at direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked på mange områder allerede har mødt stor modstand fra civilsamfundet, herunder i forbindelse med tjenesteydelser af almen økonomisk interesse såsom tjenesteydelser i forbindelse med vanddistribution, vandforsyning og spildevandsafledning; minder om, at EU-institutionerne til sidst blev tvunget til at medtage disse sektorer blandt de tjenesteydelser, der ikke kunne liberaliseres;
16. henviser til, at dets Udvalg for Andragender siden 1988 hvert år har modtaget et betydeligt antal andragender fra EU-borgere, hvori der gives udtryk for bekymring over vandforsyning, vandkvalitet og spildevandsrensning; gør opmærksom på en række negative faktorer, som andragerne har påpeget, f.eks. lossepladser, myndighedernes manglende effektive kontrol med vandkvaliteten og forkert eller ulovlig praksis inden for landbrug og industri, og som er ansvarlige for en dårlig vandkvalitet med negative konsekvenser for miljøet og menneskers og dyrs sundhed; er af den opfattelse, at disse andragender er bevis på, at der er en reel interesse blandt befolkning for en fuldstændig håndhævelse og en yderligere udvikling af en bæredygtig EU-vandlovgivning;
17. mener, at mange af disse andragender vedrørende vandkvalitet og vandforvaltning kommer fra medlemsstater, som ikke har deltaget i tilstrækkelig grad i den offentlige høring på EU-plan, der blev lanceret i juni 2014, og gør derfor opmærksom på, at der kan være tale om uoverensstemmelser mellem resultaterne af den offentlige høring og den situation, som beskrives i andragenderne;
18. beklager, at der i EU's 28 medlemsstater stadig findes over 1 million mennesker, som ikke har adgang til en sikker og ren drikkevandsforsyning, og at næsten 2 % af befolkningen ikke har adgang til sanitet ifølge programmet for vurdering af verdens vandressourcer (World Water Assessment Programme), og opfordrer derfor Kommissionen til straks at gribe til handling;
19. mener, at der bør foretages en vurdering af de europæiske vand- og sanitetsprojekter og -programmer ud fra et menneskerettighedssynspunkt med henblik på at udvikle passende politikker, retningslinjer og praksisser; anmoder Kommissionen om at etablere et benchmarkingsystem (vandkvalitet, prisoverkommelighed, bæredygtighed, dækningsgrad osv.) for at forbedre kvaliteten af offentlige vandforsyningstjenester og sanitetsydelser i hele EU og dermed styrke borgernes stilling;
20. opfordrer Kommissionen til at tage borgernes bekymringer og advarsler i sådanne andragender alvorligt og reagere på dem, navnlig i betragtning af det akutte behov for at

afhjælpe problemet med svindende vandressourcer som følge af overforbrug og klimaændringer, mens der stadig er tid til at forhindre forurening og dårlig forvaltning; giver udtryk for bekymring over antallet af traktatovertrædelsesprocedurer, som vedrører vandkvalitet og -forvaltning; minder om det betydelige antal andragender mod medtagelsen af grundlæggende offentlige tjenesteydelser som vand og sanitet i forhandlingerne om den transatlantiske handels- og investeringsaftale (TTI); opfordrer Kommissionen til at skærpe vandværkernes ansvarlighed;

21. opfordrer Kommissionen til at udarbejde bindende lovgivning til at sikre, at de kompetente myndigheder stiller alle oplysninger om vandkvalitet og vandforvaltning til rådighed for de berørte borgere i en let tilgængelig og forståelig form, og at borgerne informeres fuldt ud og høres i god tid om eventuelle vandforvaltningsprojekter; påpeger desuden, at 80 % af deltagerne i den offentlige høring, som blev lanceret af Kommissionen, mener, at det er afgørende at sikre mere gennemsigtighed i forbindelse med kontrollen med vandkvaliteten;
22. opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt og som et nøgleelement i gennemførelsen af vandrammedirektivet at færdiggøre deres vandområdeplaner og gennemføre dem korrekt med fuld respekt for de overordnede økologiske kriterier; gør opmærksom på, at visse medlemsstater i stadig større omfang rammes af ødelæggende oversvømmelser med alvorlige følger for lokalbefolkningen; påpeger, at vandområdeplanerne i henhold til vandrammedirektivet og risikostyringsplanerne for oversvømmelser i henhold til oversvømmelsesdirektivet er en enestående mulighed for at udnytte synergieffekterne mellem disse instrumenter, som kan bidrage til tilvejebringelse af rent vand i tilstrækkelige mængder, samtidig med at man begrænser risikoen for oversvømmelser; minder endvidere om, at hver enkelt medlemsstat bør oprette et centralt websted med oplysninger om gennemførelsen af vandrammedirektivet med henblik på at lette oversigten over vandforvaltning og vandkvalitet;
23. opfordrer Regionsudvalget til at engagere sig yderligere i det europæiske borgerinitiativ for efterfølgende at tilskynde de regionale myndigheder til at engagere sig mere i sagen;
24. opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge den direkte og indirekte anvendelse af EU-midler til vandforvaltningsprojekter og sikre, at disse midler kun anvendes til projekter, som de er bestemt til, idet der henvises til, at adgang til vand er afgørende for at mindske forskellene mellem EU's borgere og øge den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i EU; opfordrer i denne henseende Revisionsretten til at kontrollere, at kriterierne for effektivitet og bæredygtighed i tilstrækkelig grad opfyldes;
25. opfordrer Kommissionen til at tage højde for den aktuelle mangel på investeringer i en afbalanceret vandforvaltning, da vand er et fælles gode for EU-borgerne;
26. påpeger, at en forsvarlig vandforvaltning bliver en af de kommende årtiers store udfordringer - både fra et økologisk og et miljømæssigt perspektiv - da den opfylder behovene inden for både energi- og landbrugssektoren og løser økonomiske og sociale problemstillinger.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	5.5.2015
Resultat af den endelige afstemning	+: 26 -: 0 0: 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Miriam Dalli, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Notis Marias, Edouard Martin, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Laurențiu Rebege, Sofia Sakorafa, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Anja Hazekamp, György Hölvényi, Demetris Papadakis, Josep-Maria Terricabras, Ángela Vallina
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Paul Brannen, Norbert Lins, Dario Tamburrano, Martina Werner